

HÖGSKOLAN
I HALMSTAD

HÖGSKOLAN I HALMSTAD

Telefon 035-16 71 00 - www.hh.se

Akademin för lärande, humaniora och samhälle

KURSPLAN

Sida 1 (4)

Kurskod: SV2029 / 2

Svenska I för årskurs F-3 15 hp

Swedish I for Pre-School Class and School Years 1-3 15 credits

Grundnivå

Fördjupningsnivå: grundnivå, har endast gymnasiala förkunskapskrav (GIN)

Kursplanen är fastställd av Forsknings- och utbildningsnämnden (2024-06-07) och gäller studenter antagna höstterminen 2024.

Kursens inplacering i utbildningssystemet

Kursen ingår i Grundläroutbildning åk F-3 240 hp.

Behörighetskrav

Grundläggande behörighet + Engelska 6, Matematik 2a eller 2b eller 2c, Naturkunskap 1b eller 1a1+1a2, Samhällskunskap 1b eller 1a1+1a2.

Kursens mål

Kursens övergripande mål är att studenten ska utveckla kunskap om barns språkutveckling samt barns läs- och skrivinlärning i grundskolans yngre åldrar. Utgångspunkt tas i ett urval av teoretiska och didaktiska perspektiv. Studenten ska utveckla förmåga att stödja elevers språk- och litteracitetsutveckling i tillgängliga lärmiljöer, med utgångspunkt i relevant forskning, beprövad erfarenhet och i förhållande till grundskolans styrdokument. Studenten ska utveckla kunskaper om sakprosans och skönlitteraturens betydelse för barns språkutveckling ur ett litteraturvetenskapligt och didaktiskt perspektiv. Vidare ska studenten utveckla sin egen kommunikativa förmåga i tal och skrift, i enlighet med de krav som ställs i det framtida yrket. Utveckla kunskaper om undervisningsmetoder för elevers grundläggande läs- och skrivlärande.

Efter avslutad kurs ska studenten kunna:

Kunskap och förståelse

- redogöra för teorier om barns och ungas språkutveckling i relation till svenskans fonologi och fonetik
- redogöra översiktligt för svenskans ord- och satsstruktur i förhållande till barns lexikala och grammatiska utveckling
- redogöra för barns tidiga skriftspråsutveckling
- redogöra för och diskutera olika lärandemiljöers påverkan på första- och andraspråkelevers språklärande
- beskriva estetiska och multimodala lärprocessers betydelse för barns och ungas språkutveckling
- beskriva och jämföra olika språkutvecklande strategier med avseende på barns första- och andraspråsutveckling ur elev- och lärarperspektiv

- redogöra för och jämföra olika teorier och undervisningsmetoder för elevers läs- och skrivutveckling/inlärning

- redogöra för barn- och ungdomslitteraturens historia och utmärkande drag i olika genrer

Färdighet och förmåga

- analysera barns muntliga språk och tidiga skriftspråk
- analysera grundläggande undervisningsmetoder för elevers läs- och skrivlärande
- använda didaktiska modeller för analys och bearbetning av litteratur, samt motivera hur olika läsförståelsestrategier kan användas i undervisningen
- analysera och diskutera barn- och ungdomslitteraturens och olika mediers roll i barns språk-, läs- och skrivutveckling i en didaktisk kontext
- tolka och diskutera språk och innehåll i barnlitteratur ur ett intersektionellt perspektiv
- uttrycka sig tydligt, funktionellt och normenligt i tal och skrift, i förhållande till texters syfte, struktur och kontext

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- reflektera kring innehåll i barn- och ungdomslitteratur ur teoretiska och didaktiska perspektiv
- reflektera över barns möte med olika textvärldar och estetiska och multimodala lärmiljöer
- värdera och reflektera över digitala och estetiska verktygs användning i språkundervisningen och dess betydelse för språkutvecklingen
- argumentera för och förhålla sig kritisk till olika metoder för den tidiga läs- och skrivinlärningen
- värdera och ge konstruktiv respons på andras texter och processer samt identifiera utvecklingsbehov i den egna skrivprocessen

Kursens huvudsakliga innehåll

I kursen introduceras språkvetenskapliga, litteraturvetenskapliga och ämnesdidaktiska perspektiv, vilka tillsammans förbereder för den framtida yrkesverksamheten som lärare i svenska för tidiga åldrar. Inom ramen för ett språkvetenskapligt område behandlas teorier om barns läs- och skrivutveckling liksom barns ord- och begreppsutveckling. Vidare behandlas språk- och litteracitetsutveckling ur ett intersektionellt perspektiv. Med fokus på åk F-3 behandlas språk-, läs- och skrivutveckling/-inlärning samt sakprosans och skönlitteraturens roll för elevers språkutveckling. Utifrån ämnesdidaktiska perspektiv behandlas olika undervisningsmetoder och strategier för grundläggande läs- och skrivlärande relaterade till aktuell forskning, styrdokument och beprövad erfarenhet. Tillgängliga lärmiljöer behandlas ur ett multimodalt perspektiv. Språkets betydelse för lärandet fokuseras genom att studenterna utvecklar de egna färdigheterna i att uttrycka sig i tal och skrift, ge respons samt inta ett normkritiskt och källkritiskt förhållningsätt. Kursen innehåller verksamhetsintegrerade dagar (VI-dagar). Syftet med VI-dagarna är att belysa språkets roll i alla ämnen och observera samt praktisera högläsning. Syftet är att därigenom integrera kursens innehåll med verksamheten på övningsskolan.

Undervisning

Undervisningen sker genom föreläsningar, gruppövningar, studiebesök på bibliotek och i form av verksamhetsintegrerade dagar (VI-dagar) vid en övningsskola.

Undervisningen bedrivs normalt på svenska men undervisning på engelska kan förekomma.

Examination

Som betyg för hel kurs används något av uttrycken Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

Momentet *Teorier och begrepp* examineras genom en individuell skriftlig tentamen. Momentet *Barns skiftspråksutveckling* examineras genom seminarier. Momentet *Barns språkutveckling och lärmiljöer* examineras genom seminarier. Momentet *Litteraturvetenskap* examineras i en individuell skriftlig tentamen och i momentet *Litteraturredaktik* examineras studenten genom seminarier. I momentet *Läs- och*

skrivdidaktik examineras studenten vid en skriftlig individuell tentamen och i momentet *Läs- och skrivdidaktik – seminarier* examineras studenten genom seminarier.

Alla seminarier är obligatoriska och innehåller förberedande uppgifter. VI-dagar är obligatoriska och genererar underlag till bedömningen.

För godkänt på hela kursen krävs godkänt på samtliga moment. För att få väl godkänd (VG) på hela kursen krävs därutöver VG i två av de tre momenten där VG är möjligt.

Examinationsmoment		Betyg
Teorier och begrepp – skriftlig tentamen	2,5 hp	U/G/VG
Barns skiftspråksutveckling - seminarier	1 hp	U/G
Barns språkutveckling och lärmiljöer – seminarier	1,5 hp	U/G
Litteraturvetenskap - skriftlig tentamen	3,5 hp	U/G/VG
Litteraturredaktik - seminarier	1,5 hp	U/G
Läs- och skriv didaktik – skriftlig tentamen	3 hp	U/G/VG
Läs- och skriv didaktik - Seminarier	2 hp	U/G

Om särskilda skäl finns får examinator göra undantag från angiven examinationsform och medge att en student examineras på annat sätt. Särskilda skäl kan t.ex. vara beslut om särskilt pedagogiskt stöd.

För elitidrottande studenter enligt Riktlinjer för kombinationen studier och elitidrott vid Högskolan i Halmstad, dnr: L 2018/177, har examinator rätt att besluta om ett anpassat examinationsmoment eller låta studenten genomföra examinationen på ett alternativt sätt.

Kursvärdering

I kursen ingår kursvärdering. Denna ska vara vägledande för utveckling och planering av kursen. Kursvärderingen ska dokumenteras och redovisas för studenterna.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Axelsson, Monica. *Litteracitetsutveckling i olika åldrar och ämnen*. Modul: Från vardagsspråk till ämnesspråk Skolverket, 2017. (Tillhandahålls via högskolans lärplattform.)

Bearne, Eve. Multimodality, literacy and texts: Developing a discourse. *Journal of early childhood literacy*, vol 9 (2009), nr 2, 156-187. doi.org/10.1177/1468798409105585

Boström, Lena & Josefsson, Gunlög. *Vägar till grammatik. Del 2 Kortfattad svensk språklära*. Studentlitteratur, 2006

Fast, Carina. *Literacy i familj, förskola och skola*. Studentlitteratur, 2019

Fridolfsson, Inger. *Grunderna i läs- och skrivinlärning*. Studentlitteratur, 2020

Håkansson, Gisela. *Tvåspråkighet hos barn i Sverige*. Studentlitteratur, 2019

Johansson, Britt & Sandell Ring, Anniqa. *Låt språket bära: genrepedagogik i praktiken*. 5 uppl. Hallgren & Fallgren, 2019

Jönsson, Karin. *Litteraturarbetets möjligheter: en studie av barns läsning i årskurs F-3*. Diss. Lunds universitet, 2007

Kjellsdotter, Anne. From earth to space—Advertising films created in a computer-based primary school task. *Cogent Education*, 4(1). 2017, DOI: <https://doi.org/10.1080/2331186X.2017.1419419>

Kåreland, Lena. *Skönlitteratur för barn och unga: historik, genrer, termer, analyser*. 2. uppl. Studentlitteratur, 2021

Läroplan för grundskola, förskoleklass och fritidshemmet Lgr22. Skolverket, 2022

Reichenberg, Monica. Andersson, Fia., Berthén, Diana. *Reciprok undervisning*. Modul: Strukturerad läs-och skrivundervisning. Skolverket, 2015. (Tillhandahålls via högskolans lärplattform.)

Schmidt, Catarina. *Barn som medborgare i en värld full av texter*. Modul: Läs och skriva i alla ämnen. Skolverket, 2017. (Tillhandahålls via högskolans lärplattform.)

Skolverket. *Kommentarmaterial till kursplanen i svenska - Grundskolan*. Skolverket, 2022

Westlund, Barbro. *Aktiv läskraft; Att undervisa i lässtrategier för förståelse Fk-årskurs 3*. Natur & Kultur, 2017

Ytterligare material i form av kortare vetenskapliga artiklar, kommentarmaterial och allmänna råd från Skolverket samt andra relevanta webbsidor och kortare utdrag ur litteratur tillkommer enligt skiftliga anvisningar inom kursen.

Skönlitteratur

Brinck, Camilla & Isacsson, Maria. *Mysteriet med hålet i väggen*. B. Wahlströms, 2018

Lind, Åsa. *Sandvargen*. Raben & Sjögren, 2002

Lindgren, Astrid. *Mio, min Mio*. Raben & Sjögren, 2003

Lindenbaum, Pia. *Gittan och gråvargarna*. Raben & Sjögren, 2000

Lindenbaum, Pia. *Lil-Zlatan och morbror raring*. Raben & Sjögren, 2008

Lindenbaum, Pia. *Pudlar och pomes*. Lilla Piratförlaget, 2016

Tamm, Henrik. *Ninja Timmy och de stulna skratten*. Bonnier Carlsen, 2013

Thydell, Johanna. *Det är en gris på dagis*. Alfabeta, 2012

Widmark, Martin & Willis, Helena. *Tidningsmysteriet*. Bonnier Carlsen, 2005

Ytterligare kortare texter/skönlitteratur kan tillkomma på examinatorers och lärares anvisan.

Referenslitteratur

Alatalo, Tarja. *Läsundervisningens grunder*. I. uppl. Gleerups, 2016

Dysthe, Olga., Hertzberg, Frydis. & Hoel, Torlaug, Lykensgard. *Skriva för att lära: skrivande i högre utbildning*. 2. (rev.) uppl. Studentlitteratur, 2011

Gibbons, Pauline. *Stärk språket, stärk lärandet: språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt för och med andraspråkselever i klassrummet*. 5 uppl. Studentlitteratur, 2018

Lundberg, Ingvar & Herrlin, Katarina. *God läsutveckling - kartläggning och övningar*. Natur och Kultur, 2014

Stensson, Britta. *Mellan raderna. Strategier för en tolkande läsning*. Daidalos, 2006